

# **ЗАКОН**

## **О СТАВЉАЊУ НА ТРЖИШТЕ ДРВЕТА И ДРВНИХ ПРОИЗВОДА**

### **I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Предмет уређења**

##### **Члан 1.**

Овим законом уређују се права и обавезе правног лица и предузетника који први пут стављају на тржиште дрво и дрвне производе, обавезе трговца дрветом и дрвним производима, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за праћење порекла дрвета и дрвних производа који се стављају на тржиште.

#### **Изузетак од примене**

##### **Члан 2.**

Одредбе овог закона не односе се на дрвне производе или делове тих производа добијене од дрвета или дрвних производа чији је животни циклус завршен и који би иначе били третирани као отпад у складу са прописима којима се уређује отпад.

#### **Циљ закона**

##### **Члан 3.**

Циљ овог закона је да се обезбеди унапређење система очувања шума и виши ниво заштите животне средине, укључујући очување и заштиту биодиверзитета и смањење утицаја климатских промена.

#### **Дефиниције**

##### **Члан 4.**

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) „дрво и дрвни производи” јесу дрво и дрвни производи за које се обезбеђује следљивост порекла приликом стављања на тржиште, а који су утврђени прописом којим се утврђује листа дрвета и дрвних производа;

2) „стављање на тржиште” јесте прво стављање дрвета, односно дрвних производа на тржиште Републике Србије ради дистрибуције, односно за потребе обављања привредне делатности, без обзира на начин продаје, укључујући трговину путем средстава комуникације на даљину, бесплатно или уз накнаду и не односи се на производе направљене од дрвета или других дрвних производа који су већ стављени на тржиште Републике Србије;

3) „субјект” јесте правно лице, односно предузетник које први пут ставља на тржиште дрво, односно дрвне производе;

4) „трговац” јесте правно лице, односно предузетник који у оквиру привредне делатности набавља дрво, односно дрвне производе који су већ стављени на тржиште, ради даље продаје или прераде;

5) „држава сече дрвета” јесте држава, односно територија у којој је посечено дрво, односно посечено дрво уграђено у дрвни производ;

6) „законито посечено дрво” јесте дрво посечено у складу са прописима у држави сече дрвета;

7) „незаконито посечено дрво” јесте дрво које није посечено у складу са прописима у држави сече дрвета;

8) „прописи у држави сече дрвета” јесу прописи у држави сече дрвета којима се уређује:

(1) право на сечу унутар одређених граница,

(2) плаћање за право на сечу и дрво, укључујући и порезе, накнаде и таксе у вези са сечом,

(3) област шумарства, заштите животне средине и друге области у вези са сечом дрвета,

(4) право трећих лица у вези с правом власништва, коришћења, располагања и закупа земљишта, на које утиче сеча дрвета,

(5) трговина и царина;

9) FLEGT (*Forest Law Enforcement, Governance and Trade*) јесте скуп мера Европског савета којим се уређују питања спровођења закона, управљања и трговине у области шумарства на основу којих се издаје FLEGT дозвола;

10) CITES (*Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora*) јесте међународна конвенција потврђена Законом о потврђивању Конвенције о међународном промету угрожених врста дивље флоре и фауне („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 11/01) у складу са којом се издаје CITES дозвола;

11) „систем дужне пажње” јесте систем мера и поступака процене ризика које предузима субјект ради смањења ризика од стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа од таквог дрвета;

12) „дозвола за сечу” јесте било која мера којом се додељује право на сечу шуме на одређеној територији;

13) „сертификација или други верификовани систем” јесте систем мера у поступку провере и ублажавања ризика од стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа добијених од таквог дрвета, а који је потврђен од националног, односно међународног тела надлежног за верификацију, односно акредитацију.

## **Надлежни орган**

### **Члан 5.**

Надлежни орган за спровођење овог закона је министарство надлежно за послове шумарства (у даљем тексту: Министарство).

## **Дрво и дрвни производи**

### **Члан 6.**

Дрво и дрвни производи који се стављају на тржиште у складу са овим законом разврстани су по тарифним ознакама номенклатуре Царинске тарифе.

Влада утврђује листу дрвета и дрвних производа за које се обезбеђује следљивост порекла приликом стављања на тржиште.

Листа из става 2. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

**Дрво и дрвни производи  
обухваћени FLEGT и CITES дозволама**

**Члан 7.**

Забрањено је стављање на тржиште дрвета које је незаконито посечено у смислу овог закона, као и дрвних производа добијених од таквог дрвета.

Одредба става 1. овог члана не односи се на незаконито посечено дрво и дрвне производе који се продају у судском поступку у складу са законом.

Дрво и дрвни производи за које је држава сече дрвета издала FLEGT, односно CITES дозволу, сматрају се законито посеченим у смислу овог закона.

**II. СИСТЕМ ДУЖНЕ ПАЖЊЕ**

**Успостављање система дужне пажње**

**Члан 8.**

Ради спречавања незаконите сече и незаконитог стављања на тржиште дрвета и производа од незаконито посеченог дрвета примењује се систем дужне пажње.

Применом система дужне пажње обезбеђује се следљивост порекла дрвета и дрвних производа који се стављају на тржиште.

Субјект је дужан да успостави и примењује систем дужне пажње за прво стављање дрвета, односно дрвних производа на тржиште.

Субјект одржава и редовно процењује систем дужне пажње.

**Обухват система дужне пажње**

**Члан 9.**

Систем дужне пажње обухвата:

- 1) прикупљање података о дрвету и дрвним производима, које субјект ставља на тржиште;
- 2) процену ризика стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и дрвних производа добијених од таквог дрвета;
- 3) ублажавање идентификованог ризика.

**Подаци о дрвету и дрвним производима**

**Члан 10.**

Субјект који ставља дрво, односно дрвне производе на тржиште дужан је да има податке о:

- 1) трговачком називу, врсти производа, уобичајеном народном, односно научном називу врсте дрвета;
- 2) држави сече дрвета, као и појединим деловима територије државе, уколико су унутар државе утврђени делови територије са различитим степеном ризика;
- 3) количини (израженој у запремини, маси или броју јединица);
- 4) називу и адреси добављача, ако дрво, односно дрвни производи потичу из друге државе сече дрвета;

5) називу и адреси трговца којем су испоручени дрво, односно дрвни производи;

6) документима, односно другим подацима којима се доказује да су дрво и дрвни производи произведени и стављени на тржиште у складу са прописима у држави сече дрвета.

Податке из става 1. овог члана субјект чува најмање пет година и ставља их на увид надлежном органу.

### **Процена ризика**

#### **Члан 11.**

Субјект ставља на тржиште дрво, односно дрвне производе по претходно спроведеној процени ризика од стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа добијених од таквог дрвета.

Процена ризика из става 1. овог члана врши се на основу података из члана 10. овог закона и података о:

- 1) усаглашености са прописима државе сече дрвета, односно сертификацијом или другим верификованим системом провере;
- 2) распрострањености незаконите сече одређених врста дрвета;
- 3) распрострањености незаконите сече или незаконитог поступања у држави сече, односно подручју унутар државе где је извршена сеча, укључујући и распрострањеност оружаних сукоба;
- 4) санкцијама Савета безбедности Уједињених нација или Савета Европске уније држави сече дрвета на увоз или извоз дрвета;
- 5) сложености ланца снабдевања дрветом, односно дрвним производима (број учесника, број држава, подручја и врста дрвета).

Податке из става 2. овог члана субјект чува најмање пет година и ставља их на увид надлежном органу.

### **Ублажавање ризика**

#### **Члан 12.**

Субјект предузима одговарајуће мере за ублажавање ризика од стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа добијених од таквог дрвета, када је поступком процене ризика на основу података из чл. 10. и 11. овог закона утврђено постојање ризика, осим ако је ризик незнатан.

Мере за ублажавање ризика, поред података из става 1. овог члана, могу укључивати прибављање и додатних података, односно докумената и њихову верификацију.

### **Примена система дужне пажње**

#### **Члан 13.**

Субјект ажурира систем дужне пажње за сваку врсту дрвета, односно дрвних производа коју му испоручује одређени добављач и то једном годишње, уколико нису промењени врста дрвета, држава, односно територија унутар државе или дозвола за сечу.

Субјект је дужан да обезбеди приступ подацима о свакој испоруци из става 1. овог члана.

Податке из става 2. овог члана субјект чува најмање пет година и ставља их на увид надлежном органу.

Субјект попуњава изјаву о примењеном систему дужне пажње за прво стављање дрвета, односно дрвних производа на тржиште.

Министар надлежан за послове шумарства (у даљем тексту: министар) ближе прописује образац изјаве о примењеном систему дужне пажње за дрво, односно дрвне производе, начин подношења и попуњавања изјаве, као и друге захтеве о примењеном систему дужне пажње за дрво, односно дрвне производе које субјект ставља на тржиште.

Изјаву из става 4. овог члана субјект ставља на увид надлежном органу.

### **Сертификација или други верификовани системи провере**

#### **Члан 14.**

Сертификација или други верификовани системи провере узимају се у обзир у поступку процене и ублажавања ризика, ако испуњавају следеће услове:

1) да је њима успостављен систем мера у складу са прописима државе сече дрвета, који је јавно доступан;

2) да се њима врше редовне провере, укључујући и теренске контроле, у интервалима до 12 месеци, у циљу потврде усклађености са важећим прописима;

3) да укључују праћење дрвета посеченог у складу са прописима државе сече дрвета и дрвних производа добијених од тог дрвета, у ланцу снабдевања пре стављања на тржиште;

4) да су њима предвиђене провере којима се обезбеђује да дрво, односно дрвни производи непознатог порекла, односно дрво или дрвни производи који нису посечени у складу са прописима у држави сече дрвета не уђу у ланац снабдевања.

### **Трговац**

#### **Члан 15.**

Трговац је дужан да у свим деловима ланца снабдевања дрветом, односно дрвним производима обезбеди следљивост.

Следљивост се обезбеђује на основу доступности података о:

1) субјектима или трговцима од којих је купио дрво, односно дрвне производе;

2) трговцима којима је продао дрво, односно дрвне производе.

Трговац о подацима из става 2. овог члана води евиденцију коју чува најмање пет година и ставља је на увид надлежном органу.

## **III. НАДЗОР**

### **Надзор над применом закона**

#### **Члан 16.**

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Министарство преко шумарског инспектора у складу са законом.

Подаци утврђени приликом инспекцијског надзора који утичу или могу утицати на животну средину представљају податке који су јавно доступни.

## **Права и дужности шумарског инспектора**

### **Члан 17.**

У вршењу послова надзора над применом овог закона шумарски инспектор има право и дужност да утврђује и проверава:

- 1) да ли је стављено на тржиште дрво које је законито посечено у смислу овог закона, односно дрвни производи добијени од тог дрвета (члан 7. став 1);
- 2) да ли субјект успоставља и примењује систем дужне пажње када ставља на тржиште дрво, односно дрвне производе (члан 8. став 3);
- 3) да ли субјект одржава и редовно процењује систем дужне пажње који користи (члан 8. став 4);
- 4) да ли субјект има податке о дрвету, односно дрвним производима које ставља на тржиште (члан 10. став 1);
- 5) да ли субјект процењује ризик од стављања у промет незаконито посеченог дрвета, односно дрвних производа (члан 11);
- 6) да ли субјект предузима мере за ублажавање ризика (члан 12);
- 7) да ли субјект примењује систем дужне пажње (члан 13);
- 8) да ли сертификација или други верификовани систем провере испуњава прописане услове (члан 14);
- 9) да ли субјект чува податке из члана 10. став 2, члана 11. став 3. и члана 13. став 3. овог закона;
- 10) да ли трговац у свим деловима ланца снабдевања дрветом, односно дрвним производима обезбеђује следљивост (члан 15. ст. 1. и 2);
- 11) да ли трговац води евиденцију и чува податке (члан 15. став 3).

Шумарски инспектор врши послове из става 1. овог члана у просторијама субјекта, односно трговца, као и теренским надзором.

### **Мере које налаже шумарски инспектор**

### **Члан 18.**

У вршењу послова из члана 17. овог закона, шумарски инспектор је овлашћен и дужан да:

- 1) наложи мере у циљу отклањања утврђених неправилности у примени овог закона;
- 2) привремено одузме дрво и дрвне производе којима је извршен привредни преступ, односно прекршај;
- 3) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ због кршења одредаба овог закона;
- 4) предузме и друге мере у складу са овим законом.

Мере из става 1. тач. 1) и 2) овог члана шумарски инспектор налаже решењем.

На питања инспекцијског надзора која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

## **Надлежност за решавање по жалби**

### **Члан 19.**

На решење шумарског инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана доношења решења.

О жалби министар одлучује решењем у року од 30 дана од дана достављања жалбе.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

## **IV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**

### **Привредни преступ**

#### **Члан 20.**

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако ставља на тржиште дрво, односно дрвне производе добијене од дрвета које је у смислу овог закона незаконито посечено (члан 7. став 1).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана, уз новчану казну изриче се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење привредног преступа, односно који су настали извршењем привредног преступа, као и забрана стављања на тржиште дрвета односно дрвних производа од дрвета.

### **Прекршај правног лица**

#### **Члан 21.**

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не успостави, односно не примењује систем дужне пажње када први пут ставља дрво, односно дрвне производе на тржиште, на начин прописан овим законом (члан 8. став 3);

2) не одржава, односно редовно не процењује систем дужне пажње који користи (члан 8. став 4);

3) нема податке из члана 10. став 1. овог закона о дрвету, односно дрвним производима које ставља на тржиште;

4) не чува податке из члана 10. став 2. овог закона, односно не ставља их на увид надлежном органу;

5) не врши процену ризика приликом стављања у промет дрвета, односно, дрвних производа (члан 11. ст. 1. и 2);

6) не чува податке из члана 11. став 3, односно не ставља их на увид надлежном органу;

7) не предузима одговарајуће мере за ублажавање ризика (члан 12);

8) не ажурира систем дужне пажње (члан 13. став 1);

9) не обезбеђује приступ подацима о свакој испоруци (члан 13. став 2);

10) не чува податке из члана 13. став 3. овог закона, односно не ставља их на увид надлежном органу;

11) не попуњава изјаву о примењеном систему дужне пажње за дрво, односно дрвне производе које ставља на тржиште и не ставља је на увид надлежном органу (члан 13. ст. 4. и 6);

12) користи сертификацију или друге верификационе системе провере који не испуњавају прописане услове (члан 14);

13) не обезбеди следљивост података у свим деловима ланца снабдевања дрветом, односно дрвним производима (члан 15. ст. 1. и 2);

14) не води евиденцију о подацима и не чува податке о свим деловима ланца снабдевања дрветом, односно дрвним производима (члан 15. став 3).

### **Прекршај предузетника**

#### **Члан 22.**

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако изврши радње из члана 21. овог закона.

## **V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

### **Усклађеност са прописима Европске уније**

#### **Члан 23.**

Овај закон је усклађен са начелима из:

1) Уредбе (ЕЗ) 995/2010 Европског парламента и Савета од 20. октобра 2010. године, којом се утврђују обавезе субјеката који стављају на тржиште дрво и производе од дрвета;

2) Сprovedбене уредбе Комисије број 607/2012 од 6. јула 2012. године о детаљним правилима за систем дужне пажње и учесталост и врсте провера надзорних организација, како је предвиђено Уредбом (ЕУ) број 995/2010 Европског парламента и Савета којом се утврђују обавезе субјеката који стављају на тржиште дрво и производе од дрвета.

### **Усклађивање пословања**

#### **Члан 24.**

Правна лица и предузетници дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

### **Рок за доношење подзаконских аката**

#### **Члан 25.**

Подзаконски прописи који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

### **Престанак важења прописа**

#### **Члан 26.**

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о техничким и другим захтевима за стављање дрвета и дрвних производа на тржиште Републике Србије („Службени гласник РС”, број 51/25).



**Ступање на снагу закона**

**Члан 27.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.